ଓଡ଼ିଶା ପୋଲିସ କନଷ୍ଟେବଳ 2026–27 · ଗଣିତ ଓ ଯୁକ୍ତି

ଗଣିତ ଓ ଯୁକ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ପୋଲିସ କନଷ୍ଟେବଳ 2026–27: କନଷ୍ଟେବଳ, OISF, ଫାୟାରଫାଇଟର ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ

ସଂଖ୍ୟା ପଦ୍ଧତିଠାରୁ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣିତ, ମୌଖିକ ଯୁକ୍ତି ଓ ଚିତ୍ର ଯୁକ୍ତି — ସୂତ୍ର, ସହଜ ପଦ୍ଧତି, ସମାଧାନ ସହ ଉଦାହରଣ ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହ ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଶ୍ନ

105 ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର · **456 ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଶ୍ନ** · ଓଡ଼ିଆ

Subash · Liternational Press

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ର.ସଂ.	ଶୀର୍ଷକ	ପୃଷ୍ଠା
	ଆରମ୍ଭ	5–7
	ଏହି ପୁସ୍ତକ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ	6–7
	ପରୀକ୍ଷାରେ ଏହି ବିଷୟ 6 · ସିଲାବସ ଓ ଏହି ପୁସ୍ତକ 6 · ଗଣିତ ପ୍ରଶ୍ନ କିପରି କରିବେ 7 · ପଢ଼ିବାର ପଦ୍ଧତି 7	
	ଭାଗ I — ଗଣିତ	8–49
1	**ସଂଖ୍ୟା ପଦ୍ଧତି (Number System)**	9–12
	ସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରକାର 9 · ବିଭାଜ୍ୟତା ନିୟମ (Divisibility rules) 9 · ଏକକ ଅଙ୍କ (Unit digit) 10 · ଯୋଗଫଳ ଓ ଭାଗ କ୍ରିୟା 10 · ବର୍ଗ ଓ ଘନ 10 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 10	
2	**ସରଳୀକରଣ, ଦଶମିକ ଓ ଭଗ୍ନାଂଶ (Simplification, Decimals & Fractions)**	13–16
	BODMAS ନିୟମ 13 · ଭଗ୍ନାଂଶ (Fractions) 13 · ଦଶମିକ (Decimals) 13 · ବର୍ଗମୂଳ ଓ ଘନମୂଳ 14 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 14	
3	**ଗ.ସା.ଗୁ. ଓ ଲ.ସା.ଗୁ. (HCF & LCM)**	17–19
	ଅର୍ଥ 17 · ମୌଳିକ ଗୁଣନୀୟକ ପଦ୍ଧତି 17 · ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରକାର 17 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 17	
4	**ଶତକଡ଼ା (Percentage)**	20–23
	ମୂଳ କଥା 20 · ଉପଯୋଗୀ ସୂତ୍ର 20 · ପରୀକ୍ଷା ଓ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଶ୍ନ 20 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 21	
5	**ଅନୁପାତ, ସମାନୁପାତ ଓ ବୟସ (Ratio, Proportion & Ages)**	24–26
	ଅନୁପାତ (Ratio) 24 · ସମାନୁପାତ (Proportion) 24 · ବୟସ ପ୍ରଶ୍ନ 24 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 24	
6	**ହାରାହାରି (Average)**	27–29
	ମୂଳ ସୂତ୍ର 27 · ନୂଆ ସଦସ୍ୟ ଯୋଗ ବା ବଦଳ 27 · ହାରାହାରି ବେଗ 27 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 27	
7	**ଲାଭ, କ୍ଷତି ଓ ରିହାତି (Profit, Loss & Discount)**	30–32
	ମୂଳ ଶବ୍ଦ 30 · ସୂତ୍ର 30 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 30	
8	**ସରଳ ସୁଧ ଓ ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧି ସୁଧ (Simple & Compound Interest)**	33–35
	ସରଳ ସୁଧ (Simple Interest) 33 · ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧି ସୁଧ (Compound Interest) 33 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 33	
9	**ସମୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ (Time & Work)**	36–38
	ମୂଳ କଥା 36 · ପାଇପ ଓ ଟାଙ୍କି 36 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 36	
10	**ସମୟ, ବେଗ ଓ ଦୂରତା (Time, Speed & Distance)**	39–41
	ମୂଳ ସୂତ୍ର 39 · ଟ୍ରେନ ପ୍ରଶ୍ନ 39 · ନଦୀ ସ୍ରୋତ (Boats & Streams) 39 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 39	
11	**କ୍ଷେତ୍ରମିତି (Mensuration)**	42–45
	ସମତଳ ଆକୃତି 42 · ଘନ ଆକୃତି 42 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 43	
12	**ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ (Data Interpretation)**	46–49
	ସାରଣୀ ପଢ଼ିବା ପଦ୍ଧତି 46 · ସମାଧାନ ସହ ଉଦାହରଣ 46	
	ଭାଗ II — ମୌଖିକ ଯୁକ୍ତି	50–73
13	**ସାଦୃଶ୍ୟ (Analogy)**	51–53
	ଶବ୍ଦ ସାଦୃଶ୍ୟର ସାଧାରଣ ସମ୍ପର୍କ 51 · ସଂଖ୍ୟା ଓ ଅକ୍ଷର ସାଦୃଶ୍ୟ 51 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 51	
14	**ବର୍ଗୀକରଣ (Classification)**	54–55

ଆରମ୍ଭ

ଏହି ପୁସ୍ତକ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ

OUSSSC ର ମିଳିତ ୟୁନିଫର୍ମଡ ସର୍ଭିସେସ (ସ୍ନାତକ ତଳ ସ୍ତର) ପରୀକ୍ଷା 2026 ର ସାଧାରଣ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷାରେ ପରିମାଣାତ୍ମକ ଦକ୍ଷତା ଓ ଯୁକ୍ତି (Quantitative Aptitude & Reasoning) ପାଞ୍ଚଟି ବିଷୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ। ଏହି ପୁସ୍ତକ ସିଲାବସର ସମସ୍ତ ଗଣିତ ବିଷୟ ଏବଂ ମୌଖିକ (Verbal) ଓ ଅଣ-ମୌଖିକ (Non-verbal) ଯୁକ୍ତିକୁ ସୂତ୍ର, ସହଜ ପଦ୍ଧତି, ସମାଧାନ ସହ ଉଦାହରଣ ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହ ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଶ୍ନ ରୂପରେ ଦେଉଛି।

ପରୀକ୍ଷାରେ ଏହି ବିଷୟ

- ସାଧାରଣ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା: 100 ପ୍ରଶ୍ନ, 100 ନମ୍ବର, 120 ମିନିଟ; ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୁଲ ଉତ୍ତର ପାଇଁ 0.25 ନମ୍ବର କଟାଯିବ।
- ପ୍ରଶ୍ନ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ତରର। ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ବିଷୟ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇନାହିଁ।
- ଗଣିତ ଓ ଯୁକ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀ ଦୁଇ ଭାଷାରେ ଥିବ; ସେଥିପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦର ଇଂରାଜୀ ନାମ ବନ୍ଧନୀରେ ଦିଆଯାଇଛି।

ସରକାରୀ ସିଲାବସରେ ଯୁକ୍ତି ଅଂଶ ମୌଖିକ ଓ ଅଣ-ମୌଖିକ ଯୁକ୍ତିରେ ସୀମିତ; "ପରିସ୍ଥିତି ସଚେତନତା (Situational awareness)" ନାମରେ କୌଣସି ଅଂଶ ନାହିଁ। ଏହି ପୁସ୍ତକ ସରକାରୀ ସିଲାବସ ଅନୁସରଣ କରେ।

ସିଲାବସ ଓ ଏହି ପୁସ୍ତକ

ସିଲାବସ ଅଂଶ	ଅଧ୍ୟାୟ
ସଂଖ୍ୟା ପଦ୍ଧତି (Number system)	1
ସରଳୀକରଣ, ଦଶମିକ ଓ ଭଗ୍ନାଂଶ	2
ଗ.ସା.ଗୁ. ଓ ଲ.ସା.ଗୁ. (HCF & LCM)	3
ଶତକଡ଼ା (Percentage)	4
ଅନୁପାତ ଓ ସମାନୁପାତ, ବୟସ ପ୍ରଶ୍ନ	5
ହାରାହାରି (Average)	6
ଲାଭ ଓ କ୍ଷତି (Profit & loss)	7
ସରଳ ସୁଧ, ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧି ସୁଧର ମୂଳ କଥା	8
ସମୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ (Time & work)	9
ସମୟ, ବେଗ ଓ ଦୂରତା (Time, speed & distance)	10
କ୍ଷେତ୍ରମିତି (Mensuration)	11
ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ (Data interpretation)	12
ସାଦୃଶ୍ୟ, ବର୍ଗୀକରଣ, ଶ୍ରେଣୀ	13–15

ସଂଖ୍ୟା ପଦ୍ଧତି (Number System)

ସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରକାର, ବିଭାଜ୍ୟତା ନିୟମ, ଏକକ ଅଙ୍କ ଓ ଯୋଗଫଳ ସୂତ୍ର। ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ନିୟମ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଗଣିତ ଅଧ୍ୟାୟରେ କାମରେ ଆସେ।

ସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରକାର

ପ୍ରକାର	ଅର୍ଥ	ଉଦାହରଣ
ଗଣନ ସଂଖ୍ୟା (Natural)	1 ରୁ ଆରମ୍ଭ	1, 2, 3, ...
ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା (Whole)	0 ସହ ଗଣନ ସଂଖ୍ୟା	0, 1, 2, ...
ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ (Integer)	ଋଣାତ୍ମକ, 0 ଓ ଧନାତ୍ମକ	−2, −1, 0, 1, 2
ପରିମେୟ (Rational)	p/q ରୂପରେ ଲେଖାଯାଏ, q ଶୂନ ନୁହେଁ	3/4, −5, 0.25
ଅପରିମେୟ (Irrational)	p/q ରୂପରେ ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ	√2, √3, π
ମୌଳିକ (Prime)	କେବଳ 1 ଓ ନିଜେ ଗୁଣନୀୟକ	2, 3, 5, 7, 11
ଯୌଗିକ (Composite)	ଦୁଇରୁ ଅଧିକ ଗୁଣନୀୟକ	4, 6, 8, 9

- 1 ମୌଳିକ ନୁହେଁ କି ଯୌଗିକ ନୁହେଁ। 2 ଏକମାତ୍ର ଯୁଗ୍ମ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା।
- 1 ରୁ 100 ମଧ୍ୟରେ 25 ଟି ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା: 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29, 31, 37, 41, 43, 47, 53, 59, 61, 67, 71, 73, 79, 83, 89, 97।
- ସହ-ମୌଳିକ (Co-prime): ଗ.ସା.ଗୁ. 1 ଥିବା ଦୁଇ ସଂଖ୍ୟା, ଯଥା 8 ଓ 15।
- ଯୁଗ୍ମ (Even) ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ; ଅଯୁଗ୍ମ (Odd) ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ ନୁହେଁ।

ବିଭାଜ୍ୟତା ନିୟମ (Divisibility rules)

ଭାଜକ	ନିୟମ	ଉଦାହରଣ
2	ଶେଷ ଅଙ୍କ 0, 2, 4, 6 ବା 8	3,574
3	ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗଫଳ 3 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ	4,251 (4 + 2 + 5 + 1 = 12)
4	ଶେଷ ଦୁଇ ଅଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା 4 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ	7,316 (16)
5	ଶେଷ ଅଙ୍କ 0 ବା 5	9,645
6	2 ଓ 3 ଉଭୟ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ	4,272
8	ଶେଷ ତିନି ଅଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା 8 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ	5,128 (128)
9	ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗଫଳ 9 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ	6,354 (18)
11	ଅଯୁଗ୍ମ ଓ ଯୁଗ୍ମ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ଯୋଗଫଳର ପାର୍ଥକ୍ୟ 0 ବା 11 ର ଗୁଣିତକ	9,163 ((9 + 6) − (1 + 3) = 11)

ଅଧ୍ୟାୟ 4

ଶତକଡ଼ା (Percentage)

ପ୍ରତିଶତ ବାହାର କରିବା, ବୃଦ୍ଧି ଓ ହ୍ରାସ, କ୍ରମାଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଜନସଂଖ୍ୟା ଓ ପରୀକ୍ଷା-ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଶ୍ନ। ଲାଭ-କ୍ଷତି ଓ ସୁଧ ଅଧ୍ୟାୟ ଏହା ଉପରେ ଆଧାରିତ।

ମୂଳ କଥା

- x% ଅର୍ଥ x/100। ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାର x% = ସଂଖ୍ୟା × x ÷ 100।
- a, b ର କେତେ ପ୍ରତିଶତ = a ÷ b × 100।
- ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତିଶତ = ବୃଦ୍ଧି ÷ ମୂଳ ମୂଲ୍ୟ × 100; ହ୍ରାସ ପ୍ରତିଶତ = ହ୍ରାସ ÷ ମୂଳ ମୂଲ୍ୟ × 100।

ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସବୁବେଳେ ମୂଳ (ପୁରୁଣା) ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ହିସାବ ହୁଏ, ନୂଆ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ନୁହେଁ।

ଉପଯୋଗୀ ସୂତ୍ର

ଅବସ୍ଥା	ସୂତ୍ର
ପ୍ରଥମେ x% ବୃଦ୍ଧି, ପରେ y% ବୃଦ୍ଧି	ମୋଟ (x + y + xy/100)%
x% ବୃଦ୍ଧି ପରେ x% ହ୍ରାସ	ମୋଟ (x^2/100)% ହ୍ରାସ
A, B ଠାରୁ x% ଅଧିକ ହେଲେ B, A ଠାରୁ କମ୍	x ÷ (100 + x) × 100 %
A, B ଠାରୁ x% କମ୍ ହେଲେ B, A ଠାରୁ ଅଧିକ	x ÷ (100 − x) × 100 %
ଜନସଂଖ୍ୟା P, ବାର୍ଷିକ r% ବୃଦ୍ଧି, n ବର୍ଷ ପରେ	$P \times (1 + r/100)^n$

ଉଦାହରଣ: ଦାମ 20% ବଢ଼ି ପରେ ପୁଣି 10% ବଢ଼ିଲେ ମୋଟ ବୃଦ୍ଧି = 20 + 10 + 200/100 = 32%।

ଉଦାହରଣ: A ର ଆୟ B ଠାରୁ 25% ଅଧିକ। ତେବେ B ର ଆୟ A ଠାରୁ 25 ÷ 125 × 100 = 20% କମ୍।

ପରୀକ୍ଷା ଓ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଶ୍ନ

- ପାସ ନମ୍ବର = ପାଇଥିବା ନମ୍ବର + କମ୍ ଥିବା ନମ୍ବର; ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ = ପାସ ନମ୍ବର × 100 ÷ ପାସ ପ୍ରତିଶତ।

ଉଦାହରଣ: ଦୁଇ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନରେ ବିଜେତା 60% ଭୋଟ ପାଇ 1,200 ଭୋଟରେ ଜିତିଲେ। ପାର୍ଥକ୍ୟ 60% − 40% = 20% = 1,200 ଭୋଟ; ମୋଟ ବୈଧ ଭୋଟ = 1,200 × 100 ÷ 20 = 6,000।

ପ୍ରତିଶତ ଓ ଭଗ୍ନାଂଶ: 12.5% = 1/8, 20% = 1/5, 25% = 1/4, 37.5% = 3/8, 62.5% = 5/8; ଏହା ମନେରଖିଲେ ହିସାବ ଶୀଘ୍ର ହୁଏ।

ଅଧ୍ୟାୟ 13

ସାଦୃଶ୍ୟ (Analogy)

A : B :: C : ? — ପ୍ରଥମ ଯୋଡ଼ିର ସମ୍ପର୍କ ଚିହ୍ନଟ କରି ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୋଡ଼ି ପୂରଣ କରିବା। ଶବ୍ଦ, ସଂଖ୍ୟା ଓ ଅକ୍ଷର ତିନି ପ୍ରକାର ସାଦୃଶ୍ୟ ଆସେ।

ଶବ୍ଦ ସାଦୃଶ୍ୟର ସାଧାରଣ ସମ୍ପର୍କ

ସମ୍ପର୍କ	ଉଦାହରଣ
କର୍ମୀ ଓ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳ	ଡାକ୍ତର : ଡାକ୍ତରଖାନା
କର୍ମୀ ଓ ଉପକରଣ	ଦରଜି : ଛୁଞ୍ଚି
ଅଙ୍ଗ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ	ଆଖି : ଦେଖିବା
ପ୍ରାଣୀ ଓ ବାସସ୍ଥାନ	ପକ୍ଷୀ : ବସା
ଦେଶ ଓ ରାଜଧାନୀ	ଜାପାନ : ଟୋକିଓ
ରାଜ୍ୟ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନୃତ୍ୟ	ଓଡ଼ିଶା : ଓଡ଼ିଶୀ
ପରିମାଣ ଓ ଏକକ	ଓଜନ : କିଲୋଗ୍ରାମ
ଯନ୍ତ୍ର ଓ ମାପ	ଥର୍ମୋମିଟର : ତାପମାତ୍ରା
ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ	ଦିନ : ରାତି

- ସମ୍ପର୍କକୁ ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ କୁହନ୍ତୁ, ଯଥା "ଡାକ୍ତର ଡାକ୍ତରଖାନାରେ କାମ କରନ୍ତି"; ସେହି ବାକ୍ୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୋଡ଼ିରେ ଖାପ ଖାଉଛି କି ନାହିଁ ଦେଖନ୍ତୁ।

ସଂଖ୍ୟା ଓ ଅକ୍ଷର ସାଦୃଶ୍ୟ

- ସମ୍ଭାବ୍ୟ ନିୟମ: ବର୍ଗ, ଘନ, କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୁଣି ଯୋଗ ବା ବିୟୋଗ, ଅକ୍ଷରକୁ କିଛି ସ୍ଥାନ ଆଗକୁ ବା ପଛକୁ ନେବା।

> 7 : 49 :: 9 : ? → $7^2 = 49$, ତେଣୁ $9^2 = 81$। AB : DE :: GH : ? → ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର 3 ସ୍ଥାନ ଆଗକୁ, ତେଣୁ JK।

ଅକ୍ଷରର ସ୍ଥାନ ଶୀଘ୍ର ମନେପକାଇବାକୁ EJOTY = 5, 10, 15, 20, 25 ମନେରଖନ୍ତୁ।

ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର

62. ପକ୍ଷୀ : ବସା :: ମହୁମାଛି : ? → **ମହୁଫେଣା**
63. ଲେଖକ : ପୁସ୍ତକ :: କବି : ? → **କବିତା**
64. ଥର୍ମୋମିଟର : ତାପମାତ୍ରା :: ବାରୋମିଟର : ? → **ବାୟୁଚାପ**
65. 3 : 27 :: 4 : ? → **64**

ଚିତ୍ର ସାଦୃଶ୍ୟ (Figure Analogy)

ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ରରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର କିପରି ମିଳିଲା ଚିହ୍ନଟ କରି ସେହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ତୃତୀୟ ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା।

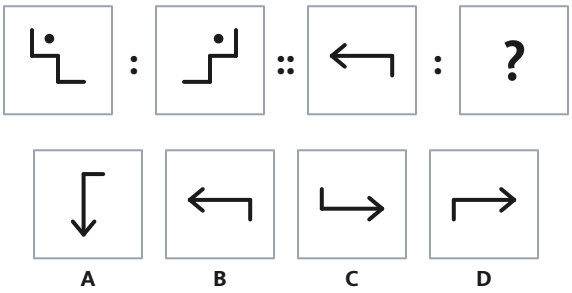
ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରକାର

ପରିବର୍ତ୍ତନ	ଚିହ୍ନ
ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ଦିଗରେ 90°	ଉପରେ ଥିବା ଅଂଶ ଡାହାଣକୁ ଯାଏ
ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟାର ବିପରୀତ ଦିଗରେ 90°	ଉପରେ ଥିବା ଅଂଶ ବାମକୁ ଯାଏ
180°	ଉପର ଅଂଶ ତଳକୁ ଓ ଡାହାଣ ଅଂଶ ବାମକୁ ଯାଏ
ଡାହାଣ-ବାମ ଓଲଟା (ଦର୍ପଣ)	ଉପର-ତଳ ସମାନ ରହେ, ଡାହାଣ-ବାମ ଅଦଳବଦଳ ହୁଏ
ଉପର-ତଳ ଓଲଟା (ଜଳ)	ଡାହାଣ-ବାମ ସମାନ ରହେ, ଉପର-ତଳ ଅଦଳବଦଳ ହୁଏ

- ପ୍ରଥମେ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ବିନ୍ଦୁ ବା ପତାକା ପରି ଛୋଟ ଚିହ୍ନ କେଉଁଠୁ କେଉଁଠିକୁ ଗଲା ଦେଖନ୍ତୁ; ତା ପରେ ବାକି ଅଂଶ ମିଳାନ୍ତୁ।

180° ବୁଲାଇବା ଓ ଦର୍ପଣ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଅଲଗା: 180° ରେ ଉପର-ତଳ ଓ ଡାହାଣ-ବାମ ଦୁଇଟିଯାକ ବଦଳେ।

ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଶ୍ନ

ଚିତ୍ର 15: ଉପର ଧାଡ଼ିରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଚିତ୍ର, ତଳ ଧାଡ଼ିରେ ଉତ୍ତର ଚିତ୍ର A–D

1. ଚିତ୍ର 15 ରେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଚିତ୍ରର ସମ୍ପର୍କ ଅନୁସାରେ ? ସ୍ଥାନରେ କେଉଁ ଉତ୍ତର ଚିତ୍ର ଆସିବ?

(1) A **(2)** B **(3)** C **(4)** D